

# Jeg havde aldrig troet, jeg skulle se Danmark igen

► Lis Josefsen har lært at tale dansk igen på få dage

Af Tommy Poulsen

tp@hsfo.dk

**HORSSENS** - Jeg havde aldrig troet, jeg skulle se Danmark igen.

Lis Josefsen, 74 år, tre-dobbelt dansk mester i atletik fra HFS, tre-dobbelt amerikansk mester i højdespring, er kommet til Danmark. På lørdag overrækker hun en af priserne i Sport Awards i Forum Horsens - få meter fra de arealer, hvor hun løb og legede som barn.

I februar 1957 rejste hun som 20-årig til USA sammen med sine forældre, og hun har ikke siden været på besøg i sit fædreland.

- Jeg var forlovet med musikeren Knud Rasmussen, der spillede trompet på Kit Cat, og jeg var ked af at skulle forlade min kæreste, men min mor og far havde truffet beslutningen, og jeg kunne ikke blive alene i Horsens. Min storebror var rejst i forvejen, og min lillebror skulle selvfølgelig også med, fortæller Lis Josefsen, der har giftet sig til sit amerikanske efternavn Bears.

## Tæt på OL

Lis Josefsen var en af Danmarks dygtigste atletikfolk i 50'erne.

- Der var snak om, at jeg skulle med til OL i Melbourne i 1956, men jeg havde meddelt, at jeg skulle rejse til USA med mine forældre, og de ville ikke udtage en idrætsudøver, som var på vej til at emigrere, siger hun.

- Jeg dyrkede atletik for sjov. Jeg tog det ikke alvorligt. Måske kunne jeg have nået bedre resultater, hvis jeg havde trænet mere, men det var slet ikke i mine tanker. Jeg spillede også håndbold sammen med bl.a. den tidligere landsholdsspiller Birgit Rasmussen, og det er sjovt for mig at følge Danmark spille om VM i Sverige netop, mens jeg er i Danmark, siger hun.

## Sproget

Lis Josefsen kunne ikke tale et ord engelsk, da hun kom til USA.

- Der er venlige mennesker, der fortæller mig, at jeg stadig ikke har lært at tale sproget ordentligt, smiler hun.

- Et par diskoskastere så mig hoppe lidt rundt, og de foreslog mig at prøve at springe højdespring. Jeg for-



▲ Lis Josefsen besøgte Forum Horsens i går og blev modtaget af Jørn Simmenæs, der er primus motor for Sport Awards på lørdag, og som har betalt hendes rejse fra USA til Danmark.

FOTO: MARTIN RAVN

talte dem, at jeg havde været dansk mester, og jeg kom med til nogle konkurrencer, som jeg vandt. Jeg havde resultaterne til at komme med til De Olympiske Lege i Rom, men USA kunne ikke udtage mig, da jeg ikke var amerikansk statsborger.

- Jeg var med til flere stævner og boede bl.a. på værelse med Wilma Rudolph, der var den store amerikanske atletikstjerne ved OL i Rom. Hjemme i USA havde vi problemer med at få hende med ud at spise med os andre, fordi der var en skarp opdeling af, hvor sorte kunne komme ind. I stedet fandt vi et lokale, hvor vi kunne være sammen også med Wilma Rudolph, husker Lis Josefsen.

Horsens-pigen var alsidig og blev også nr. 3 ved de amerikanske mesterskaber i femkamp.

- Jeg havde min styrke i højdespring, hækkeløb og længdespring, men kuglestød duede jeg ikke til, og jeg hadede at løbe, så 200 meter var ikke en god disciplin for mig, røber hun.

- Det var svært at være kvindelig atletikudøver. An-

dre kvinder rystede på hovedet over mig. De mente, at en kvinde på min alder burde sørge for at blive gift og få børn og gå derhjemme. Jeg var den eneste pige blandt drengene, men de gav mig gode råd, og jeg trænede fire-fem gange om ugen.

Derved satte Lis Josefsen dansk rekord i højdespring, og som statsborger burde rekorden have været anerkendt, men det blev aldrig registreret i Dansk Atletik Forbund.

## Bevidstløs

Efter konkurrencerne i 1961, da hun blev amerikansk mester for tredje gang, kom hun ud for et alvorligt trafikuheld i 1962.

- En beruset bilist kørte lige ind i min bil, og jeg var bevidstløs i tre uger. Jeg blev syet med 56 sting og havde 12 glassplinter i ansigtet.

- Efter uheldet varede det lang tid, før jeg kunne tale, og jeg skulle også lære at gå. Min mor måtte opgive sit arbejde for at passe mig. Hvis jeg skulle have haft en sygeplejerske til at hjælpe mig, havde det været endnu dyrere.

- Der gik et år, før jeg var klar til at arbejde igen, men heldigvis kunne jeg få mit gamle job med at pakke sæbe igen. Det var på denne arbejdsplads, jeg mødte min mand, men da han blev fremmet til et chef-job, var jeg nødt til at stoppe. De var bange for, at han ville favorisere mig. Det var dog det sidste, han kunne finde på.

- Jeg har stadig problemer med hukommelsen. Der er ting, jeg ikke kan huske, f.eks. at vi blev jyske mestre i håndbold med HFS, men Gunner Knudsens flotte arbejde med at samle oplysningerne om min idrætskarriere har hjulpet mig til at genopfriske minder, jeg ellers havde glemt alt om. Fra håndboldbanen husker jeg kun, at jeg fik en tand slået ud, da jeg vill dække op for et hopskud, smiler hun.

## Skiftede job

Lis Josefsens familie havde en hård tid, efter at de kom til USA i februar 1957. Hendes far Ejner Josefsen var støbemester hos Møller & Jochumsen i Horsens, mens hun havde job som telefon-elektronik-dame på Kirk.

I USA fik hun job som sy-

erske, men stoppede i protest.

- Vi fik en dollar i timen, og da jeg havde lavet mit arbejde til 40 dollars om ugen på tre dage, ville de ikke betale mig mere. Da jeg beklagede mig, sagde de, at jeg bare kunne gå, hvis jeg var utilfreds. Det gjorde jeg samme med en svensk veninde, der hed Ulla. Jeg gik ind i et støbefirma i Californien og spurgte, om de kunne bruge mig - og min far. Det kunne de, og sådan skaffede jeg min far arbejde, husker hun.

## Arbejde som 73-årig

Lis Josefsen har boet i flere forskellige stater i USA. Nu bor hun i Columbia i North Carolina.

Hun boede 25 år i Murphy i North Carolina, men i 2009 flyttede hun til South Carolina.

Hun var tæt på at flytte til Alabama, hvor hendes søn bor med sin 11-årige søn, men droppede det, da hun som 65-årig fik nyt job, efter at hendes gamle firma havde drejet nøglen om. Hun fortsatte med at arbejde indtil for et år siden, da hun var 73 år.

Hendes mor døde i 1981, hendes far døde i 1989, og den 26. april 1991 døde hendes mand.

- Jeg har levet alene, siden min mand døde, og har aldrig overvejet at gifte mig igen. En gang må være nok, siger den friske Horsens-pige, der fortalte os, at hun ikke kunne tale dansk, og at al snak derfor måtte foregå på engelsk.

Efterhånden som hun har været sammen med sin fætter Jens Josefsen i Espergærde i flere dage, er de danske gloser dog kommet væltende frem, og hun taler dansk uden amerikansk accent. Engang imellem mangler hun et ord, som hun erstatter med det engelske ord, men hvis hun flyttede hjem til Danmark, ville man ikke kunne høre, at hun ikke har talt dansk i de 54 år, de er gået, siden hun flyttede til USA i februar 1957.

- Vi begyndte at tale engelsk med hinanden, fordi ingen skulle mistænke os for at tale dårligt om dem bag deres ryg, siger hun.

## Sundvej

- Jeg glæder mig allermost til at se Horsens igen. Jeg har set på billeder, at Søndergade er ukendelig. Gunner Knudsen har lovet at vise mig forskellige steder, bl.a. Sundvej 10, hvor jeg boede. Jeg havde håbet at se Tivoli og Bakken i København, men begge steder er der desværre lukket, siger hun.

Et af hendes mest inderlige ønsker, da hun rejste fra USA, var at smage danske rundstykker med ost og wienerbrød. Det kan man ikke købe i USA.

Mandag kl. 6.00 forlader Lis Josefsen Horsens for at flyve fra Billund til Kastrup og videre til USA.

- Det er en stor oplevelse at komme til Danmark og møde min familie, bl.a. min fars søster på 90 år i Helsingør. Det var også sjovt at møde min landsholdskammerat fra atletiklandsholdet Birgitte Cramer fra Helsingør.

- Jeg kunne godt tænke mig at komme til Danmark igen, men det er rasende dyrt, og det tillader min beskedne indtægt nok ikke, siger Lis Josefsen, der nyder hvert sekund af sit livs rejse.

Hun har ikke været uden for USA siden februar 1957.

I 1981 blev hun amerikansk statsborger, men som hun udtrykker det:

- Selv om jeg har boet i USA i 54 år, har jeg aldrig følt